

Undersøgelsen belyser en lang række faktorer som kønsfordeling, aldersfordeling, antal egentlige timer m.v.

I det foreliggende notat trækkes de dele af undersøgelsen frem, der drejer sig direkte om, hvordan lærernes linjefagsuddannelse bliver udnyttet ved fordelingen af lærerne på skolens forskellige fag.

Tabel 18 (underbilag 1) gør rede for, hvilken formel baggrund en lærer har, der underviser i et bestemt fag.

Tabellen skal læses således: Af f.eks. 611 lærere, som underviser i faget dansk, gør 11,5 pct. af lærerne det på en baggrund af linjefag i dansk samt efteruddannelse i dansk. 18 pct. af lærerne underviser i dansk alene på deres linjefag, medens 30,6 pct. af lærerne har efteruddannelse i dansk som ballast (ud over grunduddannelsen!). 39,9 pct. af dansklærerne underviser i faget uden linjefagsbaggrund og uden efteruddannelse i faget, men alene med grunduddannelse i faget.

Tabel 24 (underbilag 2) er undersøgelsens hovedtabel, som sammenstiller 4 nøglefaktorer: dækning, behov, ressourcer og udnyttelse.

Som udgangspunkt er sat, at en typisk lærer har 25 lektioner om ugen. Tallene »1954/1996« i søjle A og D angiver uddannelse efter henholdsvis 1954-loven og 1966-loven.

Det skal her bemærkes, at skønsvist højst 10-15.000 af de nuværende ca. 60.000 lærere i skolen er uddannet efter 1954-loven.

Til forklaring af tabellen anføres følgende:

»Hvis man antager, at mængden af linjefagsdækket undervisning er for lille (søjle A angiver, hvor mange pct. af timerne i de forskellige fag der dækkes af lærere med linjefag i det pågældende fag) og spørger, om det kunne være anderledes, dvs. at linjefagsdækningen kunne forhøjes, så er svaret:

Især hvor *mængden* af linjefagslærere er *stor* (søjle C), hvor *behovet* (søjle B) er *lille*, og hvor *undervisningsmængden* (søjle D) blandt linjefagslærere er *lille*, kan der principielt skabes en mere optimal allokering af linjefagslærere.

Faget biologi kan bruges til at anskueliggøre problemstillingen. Ca. 12 pct. (søjle C) af lærerne er uddannet med linjefag i biologi, og de ville på »fuld biologitid« kunne klare ca. 12 pct. af den samlede undervisning netop i biologi. Behovet er imidlertid kun 2,4 pct. (søjle B), og man kan på den baggrund måske være forundret over, at lærere med linjefag i biologi

kun bruger 4-5 pct. af deres samlede undervisningstid på at undervise i biologi.

Det forhold, at lærerne almindeligvis har 2 linjefag, sætter en naturlig øvre grænse for, hvor meget undervisningstid læreren kan anvende eksempelvis på biologi. For at vise dette kan man tænke den (absurde) tanke, at alle lærere med biologi også har dansk som linjefag. I så fald ville biologilæreren højst kunne undervise ca. 75 pct. af sin tid i biologi, hvis kravet om en optimal linjefagsdækning af dansk også skal tilgodeses. Det ville stille sig noget anderledes, hvis biologi altid var ledsaget af kristendomskundskab som linjefag. Da undervisningsbehovet for kristendomskundskab kun er ca. 3 pct. af det samlede undervisningsbehov, frigøres der hermed ca. 97 pct. til disposition for rent linjefagsdækket biologiundervisning.

Også andre forhold spiller ind i spørgsmålet om den linjefagsbetjente undervisning. Denne undersøgelse bygger på et totalmateriale, som omfatter undersøgelsens 95 skoler og samtlige lærere under ét. Billedet må i sagens natur variere stærkt fra skole til skole. Der kan være tale om kapacitetsproblemer, f.eks. antallet af faglokaler sammenholdt med forbrug (kun én klasse ad gangen i formningslokalet). Der vil ofte være tale om, at andre principper for fagfordelingen vægtes højere end det formelle kvalifikationsgrundlag« (side 65-66).

Her kan indføres, at der ifølge undersøgelsen indgår en lang række forhold i fagfordelingen og med forskellig vægt fra skole til skole. Skolelederne er bl.a. blevet spurgt, hvordan de i forbindelse med fagfordelingen prioriterer princippet om, at »bedste uddannelse giver fortrinsret frem for ingen eller utilstrækkelig uddannelse«.

Hertil svarer 28,5 pct. at skolelederne, at de giver dette hensyn »højeste prioritet«, - 21,9 pct. giver det »middelhøj prioritet«, - 18,6 pct. »lavere prioritet« og endelig siger 30,7 pct. »ingen prioritet«.

Til afslutning anføres nogle citater fra undersøgelsens sidste kapitel: »Sammenfatning«.

»Undersøgelsen dokumenterer, at lærerne generelt underviser i deres linjefag . . . Hvis lærerne tillige har gennemgået en efteruddannelse i deres linjefag, stiger udnyttelsesprocenten til næsten 100. Anskues problemstillingen imidlertid fra elevernes side, må det konstateres, at den faktiske undervisning i meget min-